

OUDERENMISHANDELING EN ONTSPOORDE MANTELZORG

Ouderenmishandeling is “al het handelen of het nalaten van handelen van al degenen die in een terugkerende persoonlijke of professionele relatie met de oudere (iemand van 65 jaar of ouder) staan, waardoor de oudere persoon lichamelijke en/of psychische en/of materiële schade lijdt en waarbij van de kant van de oudere sprake is van een vorm van gedeeltelijke of volledige afhankelijkheid.”

Vormen en mogelijke signalen van ouderenmishandeling:

Vorm	Mogelijke signalen
Lichamelijke mishandeling (o.a. slaan, duwen, schoppen, bedreigen of letsel toebrengen)	Onverklaarde onderhuidse bloeditstoringen, botbreuken, letsel van verschillende ouderdom, letsel past niet bij gerapporteerde toedracht
Psychische mishandeling (o.a. herhaaldelijk uitschelden en kleineren, beperken bewegingsvrijheid, bezoek ontzeggen, post achterhouden)	Gedragsveranderingen, depressieve- en angstklachten
Financieel misbruik (o.a. veranderen van het testament, zonder toestemming verkopen van goederen, onbevoegd gebruik van iemands pinpas of creditcard, misbruik PGB)	Gebrek aan standaard (medische) voorzieningen, verdwijnen van bezittingen, plotselinge schulden (zie ook de factsheet specifiek over financieel misbruik op onze website)
Verwaarlozing (o.a. onthouden van voeding, lichamelijke verzorging of toegang tot medische zorg, affectieve verwaarlozing)	Onbehandelde doorligplekken, ondervoeding, slechte lichamelijke hygiëne, smetplekken, onvoldoende toezicht op oudere
Seksueel misbruik (o.a. verbale grensoverschrijding, ongewenste seksuele handelingen verrichten met of in het bijzijn van de oudere)	Onverklaarde onderhuidse bloeditstoringen in genitaal gebied, bloedvlekken in ondergoed, onverklaarde seksueel overdraagbare aandoeningen

Bij **ontspoorde mantelzorg** overschrijdt de mantelzorger de grens van goede zorg door overbelasting, onmacht, onkunde of onwetendheid. Een kenmerk van ontspoorde mantelzorg is het ontbreken van opzet.

**GEBRUIK BIJ
ELKE VORM VAN
HUISELIJK GEWELD EN
KINDERMISHANDELING
DE MELDCODE**

Veilig Thuis is er voor advies en hulp rond huiselijk geweld en kindermishandeling. Bij Veilig Thuis kunnen mensen terecht die hulp zoeken of zich zorgen maken over anderen. Vaak gaat het om problemen die al lang bestaan en die je niet zonder hulp van anderen kunt oplossen. Maar het kan ook gaan om vermoedens: je denkt dat mensen of kinderen niet veilig zijn maar je weet het niet zeker.

Veilig Thuis werkt samen met de mensen om wie het gaat en oefent druk uit als het nodig is. Het is belangrijk dat er hulp komt, want het geweld stopt niet vanzelf. Iemand moet de eerste stap zetten! Ben jij dat? Bel met Veilig Thuis:

0800-2000

(gratis, anoniem en dag en nacht bereikbaar)

Of neem contact op via de website van Veilig Thuis Noord-Holland
Noord: www.vtnhn.nl

Signalen passende bij overbelaste/ontspoorde mantelzorg

- Overbelasting en frustratie bij mantelzorger, zich bijv. uitend in grensoverschrijdend gedrag naar de oudere of anderen toe
- Compassiemoeheid bij de mantelzorger
- Weigeren hulp(verlening) voor oudere, isoleren van de oudere

Mogelijke risicofactoren op ouderenmishandeling

Bij slachtoffers:

- aanwezigheid cognitieve stoornissen
- psychische/psychiatrische aandoeningen
- een slechte fysieke gezondheid
- functionele beperkingen en afhankelijkheid van zorg
- beperkt sociaal netwerk of eenzaamheid
- lagere sociaal-economische status

Bij plegers:

- psychische-en psychiatrische aandoeningen
- alcohol- en middelengebruik
- overbelasting in de mantelzorgsituatie
- geweld in de familiegeschiedenis

Extra aandachtspunten

- Schaamte/taboe bij slachtoffer en pleger
- Bij elke vorm van huiselijk geweld en kindermishandeling dien je als professional de meldcode te gebruiken - dus ook bij een vermoeden van ouderenmishandeling of ontspoorde mantelzorg. Algemene meldcode richtlijnen (zoals de 5 stappen) staan niet op deze factsheet beschreven - bezoek daarvoor onze website www.wtahn.nl.

“Dat je moeder alles vergeet, geeft je niet het recht om tegen haar te schreeuwen.”